

Mattheus 5:20

“Want Ik zeg u: Tenzij uw gerechtigheid overvloediger is dan der Schriftgeleerden en der Farizeen, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan.”

1 gerechtigheid die onvoldoende is 2 gerechtigheid die overvloedig is.

Gemeente,

Het Koninkrijk der hemelen. Daar had Jezus het al over in de zaligsprekingen. 14 dagen geleden hoorden we: “Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen.” Dat is het Koninkrijk waar wordt vertroost, het aardrijk wordt beerfd, wordt verzadigd, barmhartigheid betoond, God Zich laat zien en ieder als kind van God herkenbaar is. Zeg maar: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Jezus vergelijkt het in gelijkenissen met een bruiloft, een schat, een parel van grote waarde.

Maar nu horen we Jezus zeggen dat je daar niet zomaar in zult gaan. Dat het denkbaar is dat je daarbuiten zult blijven. Daar niet in toegelaten wordt. Dat is al direct iets om even rechtop voor te gaan zitten. Je kunt daar dus buitenvallen. Er is een soort christendom vandaag de dag waarbij dat eigenlijk nooit meer ter sprake komt. Waarin ervan uitgegaan wordt dat je daar allicht wel in zult komen. Als het al anders zou kunnen zijn, hoef je daar in elk geval geen woorden aan vuil te maken. Dat gaat er wel in..... dat stelt gerust.

Maar de Heere Jezus Zelf geeft wel degelijk die mogelijkheid aan. Dat je er niet in komt. Dat zal zelfs iedereen betreffen van wie geldt dat zijn of haar gerechtigheid niet overvloediger is dan de gerechtigheid van de Farizeen en Schriftgeleerden. Dan kom je er geenszins, in geen geval. Als je gerechtigheid niet meer is dan de gerechtigheid van farizeen en schriftgeleerden. Gerechtigheid dat is laten we even makkelijk zeggen: dat wat je God te bieden hebt, hoe je leeft, je levenswandel. Als wat je daarmee God te bieden hebt niet meer is dan dat de Farizeen dat hebben, kun je het vergeten. Dan is het onvoldoende.

1 gerechtigheid die onvoldoende is.

Nou....wat hadden zij dan God te bieden? Die farizeen en Schriftgeleerden? Dat waren geen mensen die leefden zoals bijv popsterren en drugsbaronnen. Zoals de deze week overleden David Bowie bijv. Dan zou je denken: ja, ik begrijp ik wel dat je het daarmee niet redt. Als je leeft als een popster, profvoetballer op zondag, drugsbaron, sexshophouder, ja dan kom je er niet. Een beetje beter moet het wel zijn.

Maar we weten allemaal denk ik wel dat de farizeen bepaald zo niet leefden. Farizeen en Schriftgeleerden namen het heel precies.

Plozen de Bijbel na over wat wel en wat niet zou mogen. Bijvoorbeeld over wat op sabbat/zondag wel en niet mag. Er zijn heel discussies bekend over of je op de rustdag een vlieg mag doodslaan. Of is dat werken? Maar een mug dan misschien wel, want die is trager, dus dat kost minder inspanning om die te doden. Je mocht geen woord schrijven op de rustdag, dat was werken, maar wel losse letters, want dat viel niet onder werken. En in geval van twijfel dan deden ze liever maar wat extra. We horen ergens een Farizeer zeggen: ik vast tweemaal per week, terwijl de Bijbel voorschreef enkele vastendagen per maand. Ik geef tienden van alles wat ik bezit. Terwijl de Bijbel voorschreef dat tienden van het veldgewas alleen hoefden te worden weggegeven. Liever wat extra gerechtigheid, dan dat je wat tekort zou schieten. Dat was hun gerechtigheid. Dat hadden farizeen en schriftgeleerden God te bieden. En nu zegt Jezus: als u, als jij niet meer hebt, niet overvloediger dan dat, dan blijft het Koninkrijk der hemelen verboden gebied voor je.

Nou, denk je dan, moet het dan nog preciezer? Als wat zij deden nog niet genoeg is, moet het dan nog preciezer? Moet je dan nog minder doen op zondag en alleen maar stilzitten en een boek lezen? Moet je dan drie keer in de week vasten en maar nooit meer genieten van iets lekkers? Moet je dan niet een tiende, maar een vijfde weggeven van je zakgeld? Betekent zalig worden dan dat je een eng en saai en troosteloos leven moet leiden? Is het dan toch waar dat je het beste vlak voor je dood bekeerd kan worden, zodat je maar kort je hieraan hoeft te houden?

Nee! Jezus bedoelt met overvloediger gerechtigheid wat anders! Heel wat anders. En wat Jezus dan bedoelt dat gaat Hij duidelijk maken in het vervolg van Mattheus 5. In Mattheus 5 het vervolg gaat Jezus duidelijk maken hoe Hij de wet opvat en hoe de farizeen dat deden. En we verbinden dat nu maar aan het punt hoe wij de wet opvatten. De wet die we elke zondagmorgen horen. De tien geboden. Gij zult niet vloeken. Gij zult niet doodslaan, echtbreken, stelen. En je bent geneigd te denken: o, nou dat heb ik ook niet gedaan ook. Stel je voor: doodslaan, vloeken, stelen, met een andere vrouw naar bed, dat zit wel goed. Er zijn zo een aantal geboden die ik heb gehouden. En soms, als je de wet hoort of leest, hoor je het eigenlijk niet meer. Je dwaalt wat af en ho ineens begint het orgel al. We gaan alweer zingen.

Hoe komt dat? Dat gevoel? Nou, omdat we dan net als de farizeen, de geboden alleen betrekken op de buitenkant. Op de daad. Doodslaan. Overspel. Stelen. En nee, dat doen we niet. We halen voor de meeste geboden wel een punt en bij elkaar een voldoende. Maar de Heere Jezus geeft aan: als de geboden zo ziet, dan kom je nooit in Mijn Koninkrijk binnen, al neem je zo nog 10 keer zo strak als je nu doet.

En dan geeft de Heere Jezus aan hoe Hij de 10 geboden ziet, hoe God ze heeft bedoeld toen Hij ze gaf. De wet is geestelijk. En dat in elk

geval twee dingen zeggen. Allereerst dat voorbeeld van die boom. Een boom heeft wortels onder de grond. Heeft boven de grond een stam, takken en vruchten. Appels of peren of net naargelang. En als God zegt: Gij zult niet... dan noemt Hij de vrucht. Helemaal aan het eind. Maar dan bedoelt Hij ook de tak van je woorden. En ook de stam van je opwellingen en je plannen. En ook de wortels van je verlangens en begeerten. Dat valt er allemaal ook onder. En God verbiedt en haat dat net zo heilig en heftig als de vrucht van de daad.

Dat geeft Jezus aan in Mattheus 5. Vers 21. Gij zult niet doodslaan. Een daad. Maar als je iemand zegt: dwaas, idioot. Is dat net zo erg. Als ten onrechte op iemand toornig bent in je drift en je wenst hem..... is dat doodslag voor Gods wet. Ten onrechte kwaad zijn, je drift voelen, wat zeggen. Zonde. Doodslag. Een leven beroofd.

Vers 27. Gij zult geen overspel doen, niet echtbreken. Een daad. Maar als je iemand aanziet om te begeren. Aanziet. Niet met je handen, maar met je ogen. Geen daad, maar een plan of opwelling. Om te begeren. Je verlangen. Al is het op een scherm. Dan is dat overspel voor Gods wet. Je bent vreemdgegaan.

Vers 33. Gij zult de eed niet breken, maar houden. Maar als je zomaar iets zegt, geen eed, maar zomaar iets terwijl het niet waar is dan en je ook een leugenaar voor Gods wet. Ieder woord telt voor God. Ook dat woord tussen neus en lippen door, ook dat woord om ergens vanaf te zijn en je vanaf te maken, ook dat woord in gedachteloosheid. Dan is dat leugen en bedrog.

Vers 38 Gij hebt gehoord: oog om oog tand om tand. Dat lijkt lastig. Lijkt te zeggen: nou ja, je mag er niet helemaal op los slaan, maar iemand het een beetje betaald zetten mag wel. Maar dat woord is bedoeld voor de overheden. Zij hebben de plicht om Gods recht te vergelden. Maar persoonlijk geldt: je mag iemand nog geen schrammetje toebrengen. Als iemand inbreekt en je kind vermoordt, dan mag je hem uit woede nog geen schrammetje toebrengen of toewensen. Je mag hem wel uitleveren aan de politie en die de straf laten geven in de hoop dat hij daardoor tot bekering komt. Maar uit woede iemand wat aandoen is doodslag. En als er sprake is van vervolging omwille van het geloof: laat u vervolgen, trap niet terug, maar laat u gewillig martelen. Anders doe je doodslag.

Dan is er nog een tweede principe bij Gods wet. Namelijk dit dat als iets negatiefs verboden wordt (doodslaan, stelen), dat dan het tegenovergestelde geboden wordt. Vers 43. Gij heb gehoord dat er gezegd wordt door rabbi's. Hebt uw naaste lief maar haat uw vijand. Nee, zegt Jezus, hebt ook uw vijand lief. Zoek het goede voor hem. Bidt voor hem die u vervolgt, doe wel, help degene die u haat en zegent degene die u vloekt. Zoek het goede voor je naaste, zelfs als hij het

kwade zoekt voor jou. Je mag je vijand niet alleen niet doden, maar bidt voor hem, zoek het goede voor hem.

Zo kun je meer geboden omklappen van niet naar wel: niet vloeken, maar wel Gods Naam prijzen en verheerlijken en belijden. Niet liegen, maar wel de waarheid spreken ook al kost me dat geld of orders of nog meer.

Dat bedoelt God. De wet is geestelijk. En de wet zegt: vervloekt is ieder die niet blijft in het boek der wet om te doen al wat daarin geschreven is. De wet eist het volmaakte. Minder telt niet. Dan ben je vervloekt. Verdien je Gods brandende toorn. Hoe zing je dan de Psalm na de wet? Misschien kun je alleen maar zingen met je hart: gena o God gena. Zo Gij in het recht zult treden.... Verzoen de zware schuld die ons met schrik vervult. Wel eens gehad? Dat je hart het uitschreeuwde onder Gods wet en na Gods wet?

2 gerechtigheid die overvloedig is

Maar: wat bedoelt Jezus nu met onze tekst? Indien uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die der farizeen en schriftgeleerden zult gij het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan. Daar gaat het om vanmorgen.

Nu, dan houden we allereerst voor ogen dat God de wet heeft gegeven met goede bedoeling. Dat blijkt al uit Exodus 20. Dan heeft God in Genesis 12 met Abraham en zijn nageslacht Zijn verbond opgericht. God heeft in Exodus 14 het volk uitgeleid uit Egypte en gebracht op weg naar Kanaän. God heeft het volk in Exodus 15 doorgeleid door de Rode Zee. Daarom begint Exodus 20 ook: Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit het diensthuis uitgeleid heb. God spreekt Zijn wet als God van het verbond. Tot verbondskinderen. Tot ons die de heilige Doop ontvingen als zegel daarvan. Als zegel daarvan dat Hij ons behoud zoekt, onze zaligheid, onze ingang in het Koninkrijk der hemelen. Alles wat God zegt, alles wat God doet ook trouwens is daar op gericht: tot heil en zaligheid. Daartoe gaf Hij Zijn Zoon. Zijn Zoon, Die de wet heeft vervuld. Helemaal gehouden. De wet, zoals bedoeld en dan helemaal gehouden. Gehoorzaam tot de dood, de dood aan het kruis. En dat terwijl Hij droeg de last van onze zonden de toorn Gods. Zo zwaar die last was. Gods toorn over alle zonden van heel de wereld. Maar Hij bleef gehoorzaam, vervulde de wet. Dat had Jezus God te bieden. Dat was Zijn gerechtigheid. Vlekkeloos en ongeschonden.

Om Zijntwil bedoelt God alles goed: Dus ook de tien geboden, de wet, zoals door Hem bedoeld en Jezus uitgelegd. En dat geldt voor onbekeerden en voor bekeerden. Voor ongelovigen en gelovigen, voor mensen buiten Christus en voor mensen in Christus.

Allereerst voor onbekeerden, mensen buiten Christus. Dus voor u en jou als je zeggen moet: ik ken Jezus niet, ik ben niet Zijn eigendom. Wees eerlijk: geldt u dat, jou dat? Dat zegt Jezus door de wet: je moet geen enkele hoop hebben dat het goed zit met je. Dan moet je echt niet denken, och, misschien valt het nog wel mee. Misschien neemt God toch wel genoegen met me. Dat moet je niet denken. Echt dat is zelfmisleiding. Als je buiten Christus bent moet je alle hoop dat goed zit kwijtraken. Hoe eerder hoe beter. Want buiten Christus valt het niet mee. Ook niet voor jou.

Wat dan? Naar Christus heen! Nu, direct en terstond. Je hebt maar één ding en dat is: je hebt Jezus nodig! Je hangt ahw boven een ravijn aan een boomtak. En je kunt blijven denken en hopen: misschien houdt die tak het wel. Misschien als ik terugklim over de tak naar de boom houdt hij me wel en breng ik me in veiligheid. Maar dat is zelfbedrog en misleiding. Die tak breekt. Maar nu, nu is er onder de tak en boven het ravijn nog een net gespannen. Laat je vallen. Laat je neervallen in dat net. En je bent gered, je bent in veiligheid. We hangen boven het ravijn van Gods welverdiende straf. Aan de tak van onze gerechtigheid, onze wetsvolbrenging. En je kunt denken, misschien, misschien is dat het net genoeg. Net genoeg om niet te vallen. En je houdt je vast aan je eigen gerechtigheid, wat jij God te bieden hebt. Maar die tak breekt. Die is niet sterk genoeg. Laat je vallen in Jezus net. Op Jezus gerechtigheid. Laat je vallen op het Evangelie aanbod.

Nu hangt dat net er nog. Straks breekt de tak in Gods gericht. En is het net weggehaald. En je valt en stort neer..... Laat u vallen op Christus en Zijn werk. Dan heb je de gerechtigheid van Christus. Wat hij God te bieden had. Dat is wat Jezus bedoelt. Gerechtigheid die meer is dan die van de farizeeën en schriftgeleerden. Zijn Eigen gerechtigheid. Overvloediger dan die der schriftgeleerden. Zoals Paulus in Filippenzen 3 zegt: niet hebbende mijn gerechtigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is. Om in te gaan in het Koninkrijk der hemelen. Die zal geenszins buitengesloten worden, maar zeker ingaan.

En hoe bedoelt God het goed dan als je in Christus bent? Want je kunt er juist dan zo moedeloos van worden. Juist als je de Heere Jezus hebt leren kennen dan merk je zo dat je die wet niet houden kunt. Zo geestelijk als die wet is, dat haal je nooit. En je wordt zomaar moedeloos: zie je wel het wordt toch niks en het stelt toch niks voor. Of je wordt twijfelmoedig en gaat weer twijfelen: o, kan ik wel echt Gods kind zijn, kan ik wel echt van Jezus zijn, is het allemaal geen inbeelding, want als het echt was, dan zou het wel beter gaan.

Maar dat is precies verkeerd. Als ik in Christus ben, dan mag ik juist en toch weten Mijn zaligheid hangt niet van mij af. Mijn zaligheid is in Christus. In Zijn gerechtigheid. Zijn gerechtigheid garandeert mijn ingaan in het Koninkrijk der hemelen. En wat ik ervan terechtbreng, dat

is daarvoor niet meer van kracht, dat doet er niets aan toe en niets aan af. Het wil me alleen maar meer doen vallen en rusten op Zijn gerechtigheid.

Hoe bedoelt God Zijn wet dan wel? Nu, opdat ik berouw zal hebben. Geen angst of onzekerheid of twijfel, maar berouw. Verdriet. Waardoor ik het zo erg vind dat ik Hem toch weer pijn heb gedaan. Berouw, dat ik weer Zijn lijden heb verzaamd, Zijn gezicht bespuugd, Zijn doornen geslagen, Zijn spijkers behamerd, Zijn bloed uitgedrukt. En dat ik verlang, des te meer verlang: o HEERE, leer het mij. Geef mij genade en kracht om U meer en meer te gehoorzamen, om U meer en meer lief te hebben met kracht. Kent u dat? Klopt dat in uw hart, in jouw hart?

Kijk en daar hebben we een tweede laag van wat Jezus bedoelt. Een gerechtigheid die overvloediger is. Dat is allereerst de gerechtigheid van Christus Zelf. Maar van daaruit ook een gerechtigheid in je eigen leven die overvloediger is dan die der Schriftgeleerden. Want het is een gehoorzaamheid die van harte is, die van binnenuit is, die een verlangen is. Een gehoorzaamheid, onvolmaakt, gebroken, die ook weer verzoening nodig heeft, maar die wel van harte is, uit liefde is, uit dankbaarheid is. En dat is overvloediger, anders, van andere orde, dan bij de farizeeën.

Dan zien we ook tenslotte dat dat niet betekent, o dan komt het niet zo precies en luistert het niet zo nauw. Nee, dan is er juist verlangen om meer en meer Zijn geboden te houden. Want wat doe ik Jezus aan als ik zondig? En wat is Jezus het waard om Zijn wetten te onderhouden. Dan is het mij verlangen om Zijn wetten te doen uit dankbaarheid. En niet te overtreden, met daden, woorden, opwellingen, verlangens en begeerten.

Gij zult niet doodslaan. Ik wil mijn driften niet voeden door geweld films te kijken en te genieten van vechtfilms. O nee, niet doodslaan.

Gij zult niet echtbreken. Dan wil je je begeerten niet opwekken door te lezen of te kijken. Sites, films, series. Ik haat datgene wat mijn begeerten opwekt en me doe zondigen.

Uw ja ja en uw nee, nee. Dan wi je je niet in verleiding brengen door soaps te kijken en te lezen waarin dat aan de orde van de dag is. Intriges noemen ze dat dan, maar het gewoon leugen en bedrog.

Oog om oog, tand om tand. Dat wil ik niet voeden door geweld te kijken van slaan en terugslaan. Ik lees liever iets over de vervolgte kerk die verdraagt. Dat voedt me aan de goede kant. Dat boeit me ook en daar wil ik van leren en me door laten beïnvloeden.

Uw vijand liefhebben. Weldoen. Dat wil ik voeden door te lezen over zendelingen. Hoe mensen alles opgaven om anderen wel te doen, te zegenen, te behouden.

Wat ik zien en kijken en lezen wil wordt zo anders. Dat is bekering! Geen brandstof op mijn zondige begeerten, maar voedsel voor een leven in Zijn dienst. Gemeente, dat is het appel, dat is de aansporing. Belijdende leden, avondmaalgangers, dat is de lust van uw leven. Dat hebt u beleden, dat heb je uitgesproken. Strijdt dan de goede strijd. En eens...eens is het verlangen vervuld. Nooit meer zondigen, altijd God dienen. Van harte, van binnenuit, helemaal vanzelf en helemaal volmaakt. Ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Voorzeker!

Amen